

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Gdje i kako>**Kako pokrenuti sudski postupak?**  
**Kako pokrenuti sudski postupak?**

Portugal

### 1 Moram li se obratiti sudu ili postoji i druga mogućnost?

U Portugalu se spor ne mora nužno riješiti na sudu. Postoje alternativni načini rješavanja sporova:

arbitražni centri

usluge mirenja

mirovni suci i

potpora za prezaduženost.

Ured za alternativno rješavanje sporova (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios, GRAL*) podržava stvaranje takvih izvansudskih načina rješavanja sporova i njihovu primjenu u praksi.

Informacije o tome kako iskoristiti jedan od alternativnih načina rješavanja sporova dostupne su [ovdje](#).

### 2 Postoji li vremensko ograničenje za pokretanje sudskog spora?

Da. U skladu sa zakonom, pravo obraćanja sudu mora se ostvariti u određenom roku, nakon kojeg se to pravo gubi.

Opća pravila o gubitku prava utvrđena su u članku 332. i članku 327. stavku 2. Građanskog zakonika (*Código Civil, CC*).

Posebna pravila o gubitku prava primjenjuju se na:

pravo na pobijanje pravnih radnji (članak 618. Građanskog zakonika)

tužbe za poništenje prodaje neispravne robe (članak 917. Građanskog zakonika)

tužbe za opoziv donacija (članak 976. Građanskog zakonika)

pravo na raskid ugovora o najmu (članak 1085. Građanskog zakonika)

tužbe za zadržavanje i povrat imovine (članak 1282. Građanskog zakonika)

tužbe koje se odnose na povredu namjere sklapanja braka (članak 1595. Građanskog zakonika)

tužbe za poništenje braka zbog nedostatka svjedoka (članak 1646. Građanskog zakonika)

tužbe za osporavanje očinstva (članci 1842. i 1843. Građanskog zakonika)

tužbe za proglašenje isključenja iz nasljedstva (članak 2036. Građanskog zakonika)

tužbe za smanjenje darova čija je vrijednost veća od raspoloživog dijela ostavine (članak 2178. Građanskog zakonika)

tužbe za postupanje u skladu s odredbama oporuke (članak 2248. Građanskog zakonika) i

tužbe za poništenje oporuke ili njezinih odredaba (članak 2308. Građanskog zakonika).

### 3 Trebam li se obratiti sudu u ovoj državi članici?

Da. Portugalski sudovi imaju međunarodnu nadležnost u sljedećim slučajevima:

*kad se postupak može pokrenuti na portugalskom sudu u skladu s propisima o portugalskoj teritorijalnoj nadležnosti utvrđenoj u portugalskom pravu;*

*ako su činjenica koja je prouzročila postupak ili s njom povezane činjenice nastale na portugalskome državnom području;*

*kad se pravo na koje se poziva može ostvariti samo predloženim postupkom na portugalskome državnom području ili je tužitelju teško pokrenuti postupak u inozemstvu jer postoji važna poveznica, osobna ili stvarna, između predmeta spora i portugalskoga pravnog sustava.*

Opća pravila o međunarodnoj nadležnosti portugalskih sudova utvrđena su u člancima 59., 62., 63. i 94. Zakona o parničnom postupku (*Código de Processo Civil, CPC*).

### 4 Ako je tako, kojem bih se točno sudu morao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na to gdje ja živim i gdje druga stranka živi, odnosno s obzirom na druge aspekte mog predmeta?

Za detaljan odgovor na ovo pitanje vidjeti informativni članak na ovoj stranici pod naslovom „[Sud koje države je nadležan?](#)”.

### 5 Kojem bih se točno sudu trebao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na prirodu mog predmeta i vrijednost spora?

Za detaljan odgovor na ovo pitanje vidjeti informativni članak na ovoj stranici pod naslovom „[Sud koje države je nadležan?](#)”.

### 6 Mogu li sam pokrenuti sudski postupak ili to moram učiniti putem posrednika, primjerice odvjetnika?

U pravilu stranke mogu same pokrenuti postupak pred sudom.

U slučajevima navedenima u člancima 40. i 58. Zakona o parničnom postupku stranke mora obvezno zastupati odvjetnik.

### 7 Kome točno podnosim zahtjev za pokretanje spora: prijamnom uredu ili uredu sudskog službenika ili nekoj drugoj službi?

U pravilu početni zahtjev podnosi se sudu *elektronički* u skladu s uvjetima iz Odluke br. 280/2013 od 26. kolovoza 2009.

#### Elektronička obrada sudskih predmeta

U članku 144. stavku 7. Zakona o parničnom postupku predviđeni su slučajevi u kojima se zahtjevi mogu podnijeti sudu na jedan od sljedećih načina:

dostavom u sudsku pisarnicu

dostavom preporučenom poštom

dostavom telefaksom.

### 8 Na kojem jeziku mogu podnijeti zahtjev? Mogu li to učiniti usmeno ili zahtjev mora biti u pisanom obliku? Mogu li zahtjev poslati faksom ili elektroničkom poštom?

Jezik koji se upotrebljava u sudskim dokumentima je portugalski, u skladu s člankom 133. Zakona o parničnom postupku.

Strani državljani koje se mora saslušati na portugalskom sudu mogu se služiti drugim jezikom ako ne govore portugalski.

Oblik postupovnih dokumenata: općenito, postupovni dokumenti mogu biti formulirani usmeno ili u pisanom obliku. Odabrana metoda trebala bi najbolje odgovarati predviđenoj svrsi (članak 131. Zakona o parničnom postupku).

Načini podnošenja postupovnih dokumenata sudu: vidjeti odgovor na sedmo pitanje.

### 9 Postoje li posebni obrasci za pokretanje postupaka, a ako ne, kako moram izložiti predmet? Je li potrebno uvrstiti neke elemente u spis?

Da, postoje. Osim obrazaca utvrđenih u propisima Zajednice, u Portugalu postoje posebni obrasci za izvršne radnje koji se mogu preuzeti na [portalu Citius](#).

Nacionalnim pravom predviđeno je da postupovni dokumenti mogu biti u skladu s predlošcima koje je odobrilo nadležno tijelo; međutim, obveznim se smatraju samo predlošci koji se odnose na dokumente sudske pisarnice (članak 131. Zakona o parničnom postupku).

Spis mora sadržavati sljedeće informacije:

U početnom zahtjevu podnositelj mora:

(a) navesti sud i odjel na kojem se pokreće postupak i identificirati stranke te navesti njihova imena, prebivalište ili sjedište; kad je riječ o tužitelju (i, kad god je moguće, drugim strankama), potrebno je navesti i osobne identifikacijske brojeve i porezne brojeve, zanimanja i radna mjesta;

(b) navesti poslovnu adresu pravnog zastupnika;

(c) navesti vrstu zahtjeva;

(d) istaknuti nužne činjenice na temelju kojih se pokreće postupak i pravne razloge na kojima se temelji zahtjev;

(e) sastaviti zahtjev;

(f) prijaviti iznos potraživanja;

(g) odrediti službenika za izvršenje koji je odgovoran za izdavanje sudske poziva ili pravnog zastupnika odgovornog za predstavljanje zahtjeva.

Ako osporava tužbu, tuženik mora:

(a) navesti podatke za identifikaciju tužbe;

(b) iznijeti činjenične i pravne osnove za osporavanje tužbenog zahtjeva tužitelja;

(c) iznijeti nužne činjenice na temelju kojih se ulažu prigovori i

(d) dostaviti popis svjedoka i zatražiti druge oblike dokaza. Ako tuženik podnese protutužbu, a tužitelj odgovara na nju, tuženik ima pravo izmijeniti svoj izvorni zahtjev za izvođenje dokaza.

### 10 Hoću li morati platiti sudske troškove? Ako hoću, kada? Hoću li morati plaćati odvjetnika od samog podnošenja zahtjeva?

Da, u pravilu je potrebno platiti sudske pristojbe. Postupovni troškovi obuhvaćaju sudske pristojbe, sudske troškove i troškove stranaka.

Najrelevantnija pravila u pogledu postupovnih troškova u osnovi su utvrđena u člancima 145., 529., 530., 532. i 533. Zakona o parničnom postupku i u

[Pravilniku o postupovnim troškovima](#).

Sudske pristojbe plaćaju se u sljedećim fazama (članak 14. Pravilnika o postupovnim troškovima):

Predmeti u kojima je obvezno imenovanje pravnog zastupnika:

Prva ili jedina rata sudske pristojbe mora se platiti do trenutka podnošenja postupovnog akta.

Ako se plaća druga rata, plaćanje se vrši u roku od 10 dana od obavijesti o završnoj raspravi.

Predmeti u kojima nije obvezno imenovanje pravnog zastupnika:

Ako dokument izravno podnosi stranka, sudske pristojbe za pokretanje postupka plaćaju se nakon primitka obavijesti u kojoj se navodi rok od 10 dana za plaćanje te primjenjive kazne u slučaju neplaćanja.

Simulator sudske pristojbe dostupan je [ovdje](#).

*Odvjetničke naknade uključene su u troškove stranke i snosi ih stranka koja je izgubila spor u skladu s člankom 533. Zakona o parničnom postupku.*

Stranke koje imaju pravo na naknadu troškova sudu šalju detaljan opisni račun u skladu s uvjetima i rokovima iz članka 25. Pravilnika o postupovnim troškovima.

### 11 Mogu li zatražiti pravnu pomoć?

Da, možete ako ispunjavate uvjete za odobrenje pravne pomoći.

U Zakonu br. 34/2004 od 29. srpnja 2004., kojim je uređen [pristup pravu i pravosuđu](#), navedeni su uvjeti za podnošenje zahtjeva za pravnu pomoć i relevantni mehanizmi.

Zahtjev za pravnu pomoć mora se podnijeti portugalskoj Službi za socijalnu sigurnost (*Segurança Social*).

Obrazac za podnošenje zahtjeva za pravnu pomoć, primjenjivi propisi i praktični vodič dostupni su [ovdje](#).

### 12 Kada se smatra da je moj postupak službeno pokrenut? Hoće li mi nadležna tijela dati neke povratne informacije o tome je li moj predmet pravilno izložen?

Postupak se smatra službeno pokrenutim u trenutku kad se početni zahtjev smatra podnesenim kako slijedi:

Ako se zahtjev podnosi elektronički, smatra se da je podnesen na dan slanja.

Ako se zahtjev dostavlja u sudsku pisarnicu, smatra se da je podnesen na dan dostave.

Ako se zahtjev šalje preporučenom poštom, smatra se da je podnesen na dan upisa u odgovarajući poštanski registar.

Ako se zahtjev podnosi telefaksom, smatra se da je podnesen na dan slanja.

(Članci 259. i 144. Zakona o parničnom postupku)

Sudska pisarnica odgovorna je za poduzimanje odgovarajućih koraka za pozivanje tuženika i obavješćivanje tužitelja o:

poduzetim mjerama i, ako sudski poziv nije izdan, razlozima za to

podnošenju odgovora na tužbu, ako je tuženik to učinio.

(Članci 226. i 575. Zakona o parničnom postupku)

### 13 Hoću li dobiti detaljne informacije o rasporedu sljedećih događaja (poput roka u kojem moram uložiti dokument za obranu)?

Da. Stranke imaju pravo pregledati i konzultirati spis. Te informacije pružaju sudske pisarnice (članak 163. Zakona o parničnom postupku).

Tijekom pripremnog ročišta (ili putem obavijesti) sudac određuje raspored radnji koje će se izvršiti tijekom završne rasprave, broj ročišta i njihovo vjerojatno trajanje te predmetne datume nakon savjetovanja s pravnim zastupnicima (članci 591. i 593. Zakona o parničnom postupku).

**Primjenjivi propisi**

[Građanski zakonik](#)

[Zakon o parničnom postupku](#)

[Elektronička obrada sudske predmeta](#)

[Pravilnik o postupovnim troškovima](#)

[Pristup pravu i pravosuđu](#)

### Upozorenje

Informacije sadržane u ovom informativnom članku nisu obvezujuće za kontaktnu točku i sudove. Potrebno je pregledati i važeće propise te njihove naknadne izmjene.

Posljednji put ažurirano: 10/08/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.